

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 314/2012-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť V. Y., t. č. vo väzbe, zastúpeného JUDr. J. B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 10/2012 a jeho uznesením z 13. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. Y. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. mája 2012 doručená sťažnosť V. Y., t. č. vo väzbe (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5

ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Tpo 10/2012 a jeho uznesením z 13. marca 2012.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal označené rozhodnutie krajského súdu, ktorým bolo zrušené uznesenie Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. Tp 12/2012 z 24. februára 2012 a na základe ktorého bol vzatý do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Sťažovateľ vyslovil názor, že v jeho prípade neboli splnené zákonné podmienky na uvalenie väzby. Súčasne uviedol, že k jeho zadržaniu došlo nezákonným spôsobom a že konanie, ktoré jeho vzatiu do väzby predchádzalo, je postihnuté viacerými procesnými pochybeniami.

Sťažovateľ uviedol, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru B. (ďalej len „úrad boja proti organizovanej kriminalite“) sp. zn. ČVS: PPZ-21/BOK-BA-2012 z 21. februára 2012 bolo začaté trestné stíhanie a súčasne mu bolo vznesené obvinenie za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. f) Trestného zákona v znení účinnom v relevantnom čase (ďalej len „Trestný zákon“) spáchaného formou účasti ako organizátor podľa § 10 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Sťažovateľ tvrdil, že 22. februára 2012 v čase o 18.00 h. nazrel do vyšetrovacieho spisu jeho obhajca a zistil, že tento spis nie je riadne zožurnalizovaný, pričom jednotlivé strany spisu neboli očíslované. Toto zistenie v ňom vyvolalo pochybnosti o kompletnosti a zákonnosti spisového materiálu v čase, keď sa rozhodovalo o zákonnosti jeho väzby.

Okrem toho sťažovateľ uviedol, že nazretím do vyšetrovacieho spisu jeho obhajca zistil, že vo veci boli vykonané procesné úkony (výsluchy svedkov) v priebehu januára 2012 a začiatkom februára 2012, teda v čase, keď vo veci ešte nebolo začaté trestné stíhanie.

Sťažovateľ vyslovil názor, že táto skutočnosť jednoznačne svedčí o tom, že v danej trestnej veci nie je stíhaný zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon.

Sťažovateľ zároveň poukázal na to, že v tejto trestnej veci bolo uznesením vyšetrovateľa z 19. januára 2012 začaté trestné stíhanie, ale nie je mu jasné, z akého dôvodu vyšetrovateľ 21. februára 2012 opäť vydal uznesenie, ktorým začal trestné stíhanie, a súčasne mu vzniesol obvinenie za skutok, ktorý sa mu kladie za vinu. Sťažovateľ uviedol, že túto skutočnosť namietal aj pred krajským súdom, avšak podľa jeho vyjadrenia krajský súd vyslovil, že vydanie týchto dvoch rozhodnutí nie je procesným pochybením.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľ vyslovil názor, že napadnuté uznesenie krajského súdu o jeho vzatí do väzby nekorešponduje s obsahom základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru, pretože bolo vydané aj napriek tomu, že nebola splnená podmienka zákonného vznesenia obvinenia.

Sťažovateľ poukázal aj na to, že obvinenie mu v danom prípade bolo vznesené v trinásť rokov starej kauze, a dodal, že podkladom mali byť výpovede svedkov, ktorých označil za nedôveryhodných a ako osoby s kriminálnou minulosťou. Sťažovateľ dodal, že podľa jeho názoru orgány činné v trestnom konaní postupovali účelovo v snahe opätovne obmedziť jeho osobnú slobodu, keď ho zadržali potom, ako bol na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tost 5/2012 z 22. februára 2012 prepustený z väzby na slobodu.

Sťažovateľ súčasne namietal, že aj jeho zadržanie, ku ktorému došlo 22. februára 2012 v čase o 15.40 h., bolo nezákonné, pretože podľa neho neboli splnené podmienky na postup podľa § 86 ods. 1 Trestného poriadku. Sťažovateľ je toho názoru, že v súvislosti s jeho zadržaním mal vyšetrovateľ postupovať podľa § 85 Trestného poriadku.

Podľa názoru sťažovateľa v jeho prípade nie sú dané žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali jeho vzatie do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Sťažovateľ tvrdil, že odôvodnenie väzby tým, že je cudzí štátny príslušník a že

za spáchanie trestného činu vraždy, z ktorého je obvinený, by mu hrozil vysoký trest odňatia slobody, je nedostačujúce. Aj z uvedeného dôvodu sťažovateľ vyslovil názor, že rozhodnutie krajského súdu je nepreskúmateľné a svojvoľné. V tejto súvislosti argumentoval aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a judikatúrou ústavného súdu o tom, že rozhodnutie o väzbe musí byť odôvodnené skutkovými okolnosťami a nesmie byť založené na abstraktnej úvahe.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil:

„1. Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod spis. zn.: 5 Tpo 10/2012 - 70 uznesením z 13. 03. 2012 porušil základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručenú v čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, právo na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 1 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5 Tpo 10/2012 - 70 z 13. 03. 2012 sa v plnom rozsahu zrušuje a Krajskému súdu v Trnave sa prikazuje, aby V. Y., prepustil neodkladne z väzby na slobodu.

3. Sťažovateľovi sa v súlade s čl. 127 ods. 3 Ústavy SR priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 50.000,- eur, ktoré je Krajský súd v Trnave povinný vyplatiť sťažovateľovi na účet jeho právneho zástupcu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Krajský súd v Trnave je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 1.281,02 Eur (2 úkony právnej pomoci á 526,13 Eur + 2 x 7,63 Eur režijný paušál + 20 % DPH) na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v posudzovanom prípade ide o krajský súd rozhodujúci o zákonnosti väzby) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti ústavný súd konštatuje, že v postupe a uznesení krajského súdu sp. zn. 5 Tpo 10/2012 z 13. marca 2012 sťažovateľ videl porušenie týchto práv:

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1. písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj z listinných dôkazov vyžiadaných z úradu boja proti organizovanej kriminalite ústavný súd zistil, že uznesením vyšetrovateľa úradu boja proti organizovanej kriminalite sp. zn. ČVS: PPZ-21/BOK-BA-2012 z 19. januára 2012 bolo začaté trestné stíhanie vo veci za trestný čin vraždy formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 k § 219 ods. 1 a 2 písm. f) Trestného zákona, pričom k uvedenému trestnému činu malo dôjsť začiatkom roka 1999, k jeho vykonaniu mala dať pokyn osoba vystupujúca pod menom V., predmetom útoku mal byť jeden zo spolumajiteľov istého erotického klubu v Galante, ku ktorého fyzickej likvidácii napokon došlo 2. februára 1999.

Po začatí trestného stíhania boli vo veci vykonané výsluchy svedkov. Aj na základe týchto svedeckých výpovedí a taktiež vychádzajúc zo spisového materiálu, ktorý bol vedený pod sp. zn. ČVS: KÚV-17/01-TT-99, vyšetrovateľ úradu boja proti organizovanej kriminalite uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-21/BOK-BA-2012 z 21. februára 2012 vzniesol obvinenie sťažovateľovi za trestný čin vraždy, ktorý mal spáchať vo forme účasti ako organizátor na tom skutkovom základe, ako je uvedené v uznesení o začatí trestného stíhania z 19. januára 2012 s tým rozdielom, že na podklade dosiaľ zistených skutočností bol daný dostatočne odôvodnený záver, že uvedeného skutku sa mal dopustiť sťažovateľ.

Na základe uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tost 5/2012 z 22. februára 2012 bol sťažovateľ prepustený z väzby na slobodu. Toho istého dňa vo veci vedenej na úrade boja proti organizovanej kriminalite pod sp. zn. ČVS: PPZ-21/BOK-BA-2012 bol sťažovateľ v čase o 15.40 h. zadržaný ako obvinený (stíhaný za trestný čin vraždy spáchaný formou účasti ako organizátor) podľa § 86 Trestného poriadku z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) Trestného poriadku.

O väzbe sťažovateľa rozhodol sudca pre prípravné konanie okresného súdu uznesením sp. zn. Tp 12/2012 z 24. februára 2012 tak, že ho vzal do väzby z navrhnutých dôvodov, a teda že hrozí obava, že ujde a že bude naďalej pokračovať v trestnej činnosti.

Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 5 Tpo 10/2012 z 13. marca 2012 tak, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil v celom rozsahu a sťažovateľa vzal do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku s tým, že väzba sa mu započítava od 22. februára 2012 od 15.40 h.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia konštatoval:

„Napadnutým uznesením súd I. stupňa podľa § 71 ods. 1 písm. a), c), Tr. por. vzal do väzby obvineného V. Y...

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený v zákonnej lehote sťažnosť... Sťažnosť odôvodnil tým, že do väzby bol vzatý účelovo pri zneužití kauzy starej 13 rokov.

Pri nahliadnutí do spisu obhajca zistil, že 22. 2. 2012 o 18.00 hod. nebol spis zažurnalizovaný, takže vznikajú pochybnosti o kompletnosti spisového materiálu. Ešte pred začatím trestného stíhania boli vypočutí svedkovia, ktorí ho usvedčujú, takže k ich výpovediam nemožno prihliadať, nakoľko ide o dôkazy vykonané nezákonne. Prokurátor síce poukázal na nejaké uznesenie o začatí trestného stíhania z 19. 1. 2012, avšak o tomto uznesení vznikajú pochybnosti, pretože nie je jasné, prečo by vyšetrovateľ znovu začínal trestné stíhanie aj 21. 2. 2012. Nie je daná ani existencia dôvodov väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a), c) Tr. por. Sudcovi pre prípravné konanie oznámil meno aj adresu osoby, u ktorej by sa zdržiaval po prepustení z väzby. Navyiac je zrejmé, že by v prípade prepustenia na slobodu bol umiestnený do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov v M. Taktiež nehrozí obava, že by mohol dokonať trestný čin, pretože poškodený už nežije a už vôbec nemožno prihliadať k nepodloženým úvahám o akejsi jeho trestnej činnosti, ktorú by mohol páchať...

Podľa názoru krajského súdu sú dané dôvody väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. Obvinený je dôvodne podozrivý zo spáchania trestného činu vraždy ako organizátor..., pri ktorom v prípade uznania viny hrozí uloženie trestu odňatia slobody najmenej 12 rokov. Ide teda o hrozbu vysokým trestom a navyiac v osobe obvineného ide o cudzieho štátneho príslušníka, ktorý by mohol ujsť, a tak sa vyhýbať trestnému stíhaniu.

Na rozdiel od súdu I. stupňa však krajský súd nezistil dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Nemožno v tomto smere prihliadnuť na trestné stíhanie, ktoré sa neskončili právoplatným odsúdením obvineného a to vzhľadom na § 2 ods. 4 Tr. por. Obvinený V. Y. bol doteraz potrestaný iba raz a trest aj vykonal, navyiac ide o trestnú činnosť iného charakteru.

K námietkam obvineného treba uviesť, že trestné stíhanie bolo začaté dňa 19. 1. 2012 uznesením, ktoré bolo doručené aj prokuratúre, takže výsluchom svedkov bolo možné prihliadať. Nie je pochybením, ak vyšetrovateľ do uznesenia o vznesení obvinenia uviedol aj § 199 Tr. por. a to s poukazom na § 206 ods. 2 Tr. por. “

Ústavný súd konštatuje, že podstatou námietok sťažovateľa bolo tvrdenie, že jeho väzba je nezákonná, pretože:

1. Obvinenie mu bolo vznesené v trinásťročnej kauze na základe svedeckých výpovedí nedôveryhodných osôb, účelovo v snahe opätovne mu obmedziť osobnú slobodu, pričom svedecké výpovede boli podľa neho realizované pred začatím trestného stíhania, čo je podľa jeho názoru neprípustné, a takto zadovážené dôkazy nemôžu byť podkladom vznesenia obvinenia, okrem toho poukázal na to, že vo veci bolo jedným rozhodnutím začaté trestné stíhanie a ďalším rozhodnutím bolo opäť začaté trestné stíhanie vo veci a vznesené obvinenie.

2. V čase rozhodovania o zákonnosti jeho väzby nebol vyšetrovací spis očíslovaný a zožurnalizovaný, čo uňho vzbudzuje pochybnosti o kompletnosti spisového materiálu.

3. Podľa neho došlo k nezákonnému zadržaniu, ktoré malo byť realizované podľa § 85 Trestného poriadku, a nie podľa § 86 Trestného poriadku.

4. Uznesenie krajského súdu o vzatí do väzby považuje za nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože neobsahuje žiadne konkrétne skutočnosti odôvodňujúce väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Sťažovateľ tvrdil, že aj keď na uvedené procesné pochybenia upozornil krajský súd v sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, tento ich neakceptoval a nedošlo k náprave, ktorej sa domáhal.

K bodu 1 a 4

Judikatúra ESLP sa v otázkach naplnenia dôvodov legalizujúcich zatknutie alebo iné pozbavenie osobnej slobody ustálila tak, že podozrenie zo spáchania trestného činu je *conditio sine qua non* zákonnosti zatknutia a iného pozbavenia osobnej slobody a táto podmienka musí byť prítomná od začiatku až po ukončenie pozbavenia osobnej slobody (rozhodnutie *Stögmüller c. Rakúsko* z 10. novembra 1969, *Annuaire*, č. 9), pričom konanie musí vykazovať znaky, ktoré v danom čase podľa platného vnútroštátneho práva napĺňa skutkovú podstatu trestného činu (rozhodnutie *Lukanov c. Bulharsko* z 20. marca 1997, *Recueil II/1997*), a musí byť jasné, o aký konkrétny trestný čin ide (rozhodnutie vo veci *Berktaş c. Turecko* z 1. marca 2001).

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 141/04, III. ÚS 417/2011), ktorá korešponduje s judikatúrou ESLP, vyplýva, že v prípade rozhodovania o vzatí do väzby musia byť splnené tieto podmienky: po formálnej stránke musí existovať uznesenie o vznesení obvinenia, po materiálnej stránke musia existovať skutočnosti osvedčujúce kvalifikované podozrenie, že sa obvinený trestného činu, ktorý sa mu v uznesení o vznesení obvinenia kladie za vinu, dopustil. Napokon musí existovať niektorý z väzobných dôvodov uvedených v ustanovení § 71 Trestného poriadku.

Ústavný súd konštatuje, že v sťažovateľovom prípade bol splnený formálny predpoklad uvalenia väzby. Týmto predpokladom bolo uznesenie vyšetrovateľa úradu boja proti organizovanej kriminalite sp. zn. ČVS: PPZ-21/BOK-BA-2012 z 21. februára 2012, ktorým bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie za trestný čin vraždy, ktorého sa mal dopustiť ako organizátor. Predmetné rozhodnutie obsahuje všetky podstatné náležitosti, ktoré vyžaduje § 206 ods. 3 Trestného poriadku. Sú v ňom uvedené všetky osobné údaje sťažovateľa ako obvineného z konkrétneho trestného činu, uznesenie obsahuje popis skutku, ktorého sa mal sťažovateľ dopustiť, a z odôvodnenia tohto rozhodnutia zreteľne vyplýva, ktoré skutočnosti a dôkazy boli podkladom na vznesenie obvinenia.

Ak sťažovateľ namietal, že v danom prípade boli vydané dve rozhodnutia vyšetrovateľa, pričom prvým z nich (ČVS: PPZ-21/BOK-BA-2012 z 19. januára 2012) bolo trestné stíhanie začaté vo veci a druhým z nich (ČVS: PPZ-21/BOK-BA-2012 z 21. februára 2012) bolo trestné stíhanie pre totožný skutok začaté a zároveň bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie, táto skutočnosť nemá v okolnostiach daného prípadu vplyv na to, aby bolo možné konštatovať nesplnenie formálneho predpokladu uvalenia väzby. Podstatným ostáva, že vo veci bolo začaté trestné stíhanie a sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie. Je pravdou, že v namietanom prípade bola totožnosť skutku zachovaná a v uznesení z 21. februára 2012 nebolo potrebné opäť uviesť ustanovenie § 199 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré upravuje začatie trestného stíhania. Toto zistenie však s prihliadnutím na úplnosť a odôvodnenosť postupu v súvislosti so začatím prípravného konania a následným vznesením obvinenia sťažovateľovi nemôže znamenať také procesné pochybenie, ktoré by mohlo vyústiť do porušenia označených práv, ktoré sťažovateľ namieta.

Keďže v tejto trestnej veci bolo trestné stíhanie začaté 19. januára 2012, výsluchy svedkov, o ktorých sťažovateľ tvrdil, že boli realizované 23. januára 2012, 24. januára 2012 a 1. februára 2012, sa uskutočnili v čase po začatí trestného stíhania, a preto sa sťažovateľom predostreté pochybnosti o ich zákonnej relevancii v tomto smere rozplývajú.

Sťažovateľ taktiež tvrdil, že účelovosť celej kauzy a účelovosť obmedzenia jeho osobnej slobody sú zrejmé aj z toho, že k vzneseniu obvinenia za protiprávnu činnosť došlo v jeho prípade trinásť rokov starej kauze a na základe svedeckých výpovedí nedôveryhodných osôb.

Ústavný súd tvrdí, že v danom prípade nebolo jeho úlohou zaoberať sa „kvalitou“ dôkazného materiálu, na základe ktorého bolo sťažovateľovi vznesené obvinenie, a jeho úlohou v danom prípade nebolo ani posúdenie primeranosti obdobia, počas ktorého orgán činný v trestnom konaní mal zadovážiť dostatok dôkazov pre účely ustálenia skutkového stavu potrebného pre dostatočne odôvodnený záver, že skutok spáchal sťažovateľ. Úlohou ústavného súdu v danom prípade bolo posúdiť, či bol naplnený formálny a materiálny predpoklad na vzatie sťažovateľa do väzby.

Ústavný súd konštatuje, že v namietanom prípade z hľadiska formálnej stránky existovalo uznesenie o vznesení obvinenia vydané vyšetrovateľom úradu boja proti organizovanej kriminalite, ktoré spĺňalo obligatórne náležitosti. Z hľadiska splnenia materiálneho predpokladu bolo preukázané, že skutok bol spáchaný, že má znaky trestného činu a že ho spáchal sťažovateľ, a pokiaľ ide o existenciu niektorého z väzobných dôvodov podľa § 71 Trestného poriadku, krajský súd v sťažovateľovom prípade vzhliadol dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Svoje zistenie odôvodnil jednak skutočnosťou, že v prípade sťažovateľa ide o cudzieho štátneho príslušníka, ktorý by mohol ujsť, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu, ako aj skutočnosťou, že za spáchanie skutku, z ktorého je obvinený, mu hrozí prísna sankcia.

Ústavný súd konštatuje, že na skutkové okolnosti, ktoré podľa názoru krajského súdu mali byť dôvodom na uvalenie útekovej väzby, možno prihliadať len v začiatočnom štádiu trestného konania.

V tomto prípade mal ústavný súd na pamäti, že sťažovateľova väzba, v ktorej sa ocitol v rôznych obdobiach a rôznych trestných veciach, trvá kumulovane dlhú dobu. Na druhej strane však ústavný súd tvrdí, že je vždy potrebné prihliadať na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, ktoré v tejto veci vypovedajú o tom, že sťažovateľovi bolo vznesené obvinenie 21. februára 2012 a jeho väzba v tejto trestnej veci trvá od 22. februára 2012.

S prihliadnutím na uvedené špecifiká prípadu sa preto napadnuté uznesenie krajského súdu javí ešte ako ústavne udržateľné, ale uplynutím krátkej doby sa bude tento väzobný dôvod podložený len obavou z úteku pred hrozbu vysokého trestu a odkazom na to, že sťažovateľ je cudzím štátnym príslušníkom, zoslabovať.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné v súčasnom štádiu väzobného stíhania sťažovateľa realizovať ingerenciu do postupu a rozhodnutia krajského súdu.

K bodu 2

Sťažovateľ v sťažnosti vyslovil aj pochybnosti o kompletnosti spisového materiálu pri rozhodovaní o zákonnosti jeho väzby, keď v inkriminovanom čase jeho obhajca nazrel do vyšetrovacieho spisu a zistil, že tento nie je riadne očíslovaný a zožurnalizovaný.

Povinnosť predložiť originál (prípadne overený rovnopis) celého a riadne očíslovaného spisového materiálu v prípadoch rozhodovania o zákonnosti väzby v prípravnom konaní ustanovuje § 72 ods. 4 Trestného poriadku a v prípade rozsiahlosti tohto spisového materiálu § 72 ods. 5 Trestného poriadku umožňuje, aby so súhlasom sudcu pre prípravné konanie alebo predsedu senátu bola predložená len jeho časť.

Ústavný súd konštatuje, že ak sa rozhoduje o zákonnosti väzby v prípravnom konaní, citované ustanovenia Trestného poriadku ustanovujú isté požiadavky aj na kompletnosť a pôvodnosť spisového materiálu, na základe ktorého sa rozhoduje. Ústavný súd zároveň zastáva názor, že prípadné nedostatky spočívajúce v neočíslovaní listov vyšetrovacieho spisu alebo spočívajúce v dojme o jeho neusporiadanosti nemôžu samej osebe pri ústavnej súladnosti ostatného procesného postupu a rozhodnutia všeobecného súdu o väzbe znamenať porušenie sťažovateľovho základného práva na osobnú slobodu.

K bodu 3

Sťažovateľ zároveň tvrdil, že k jeho zadržaniu došlo nezákonným postupom vyšetrovateľa, ktorý ho zadržal podľa § 86 Trestného poriadku, hoci sťažovateľ bol presvedčený, že vyšetrovateľ tak mal urobiť podľa § 85 Trestného poriadku.

Zo zápisnice o zadržaní obvineného sp. zn. ČVS: PPZ-21/BOK-BA-2012 z 22. februára 2012, ktorá bola spísaná vyšetrovateľom úradu boja proti organizovanej kriminalite jasne vyplýva, že sťažovateľ bol zadržaný v procesnom postavení obvineného, keďže obvinenie zo skutku, pre ktorý bol zadržaný, mu bolo vznesené 21. februára 2012.

Vzhľadom na to, že v čase zadržania už bol sťažovateľ obvinený, na procesný postup zadržania bolo aplikovateľné ustanovenie § 86 Trestného poriadku (tak ako učinil vyšetrovateľ), a nie ustanovenie § 85 Trestného poriadku (ako tvrdil sťažovateľ), ktoré prichádza do úvahy v prípadoch, ak ide o zadržanie osoby podozrivej zo spáchania trestného činu, ktorej dosiaľ nebolo vznesené obvinenie.

Ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia bližšie nezaoberal námietkami sťažovateľa o nezožurnalizovaní spisu a postupe vyšetrovateľa v súvislosti so zadržaním.

Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu jednoznačne vyplýva, že krajský súd pri rozhodovaní o zákonnosti sťažovateľovej väzby zohľadnil všetky jeho argumenty proti väzbe, ale reagoval len na tie najzásadnejšie. V tejto súvislosti sa vyjadril k skutkovým

okolnostiam opodstatňujúcim útekovú väzbu a k formálnemu predpokladu vzatia do väzby, ktorým je vznesenie obvinenia konkrétnej osobe, s čím bezpodmienečne súvisí začatie trestného stíhania.

Vychádzajúc zo svojej judikatúry (napr. I. ÚS 27/2011, III. ÚS 522/2011) o tom, že všeobecný súd rozhodujúci o zákonnosti väzby nemusí dať odpoveď na všetky sťažovateľom predstreté argumenty, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, ústavný súd vyhodnotil uznesenie krajského súdu ako dostatočne odôvodnené bez prejavov svojvôle.

Ústavný súd je zároveň toho názoru, že rozhodnutie krajského súdu svedčí aj o tom, že tento súd rozhodujúci o zákonnosti sťažovateľovej väzby nepristúpil k predmetu konania formálne, ale po preskúmaní všetkých okolností daného prípadu zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu a na rozdiel od neho u sťažovateľa nezistil dôvod preventívnej väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Prezentovaná konštatácia bola podkladom na záver ústavného súdu o tom, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená, a preto ju ústavný súd na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z tohto dôvodu odmietol.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa nastolenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2012